

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

วิธีการศึกษา

การเก็บข้อมูลจากเอกสาร

เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากข่าวและภาพข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทยประเภทปริมาณ จำนวน 4 ฉบับที่มียอดจำหน่ายสูงสุด คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก และข่าวสด ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม 2551 โดยการเจาะจงคัดเลือกหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ในวันที่ 1 และ วันที่ 15 ของทุกเดือน โดยสุ่มเลือกทุกเดือนตั้งแต่ มกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2551 รวมจำนวน 96 ฉบับ

การสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก 2 ราย กับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวและภาพข่าวหน้าหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบต่อสังคมของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ฉบับ ที่ได้เก็บรวบรวมจาก หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หอสมุดศูนย์ข้อมูลบริหารสู่ออนาคต จำกัด หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ข้อมูลการสัมภาษณ์จากกรณีศึกษา 2 ราย คือ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาการเสนอข่าวและภาพข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม

โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์กับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม จากลักษณะของข่าวและภาพข่าว คือ การเมือง, เศรษฐกิจ, อาชญากรรม และข่าวทั่วไป ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

ลักษณะข่าวเชิงบวก

การเสนอข่าวเชิงบวก คือ การนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้นำเสนอข่าวโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และคำนึงถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับสังคม ไม่บิดเบือนข้อมูลในการนำเสนอ มีความเป็นกลาง โดยเป็นการเสนอข่าวที่สร้างสรรค์ มีประโยชน์ สร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคม การข่าวที่สร้างสรรค์ต่อสังคม, ข่าวที่เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม, นำเสนอข่าวที่เป็นความจริง, ข่าวที่นำเสนอด้วยความเป็นกลาง และข่าวที่ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

ลักษณะข่าวเชิงลบ

การเสนอข่าวเชิงลบ คือ การนำเสนอข่าวที่ไม่สอดคล้องกับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการนำเสนอข่าวโดยไม่ได้คำนึงถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม ละเลยถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับสังคม อาจมีการบิดเบือนข้อมูลในการนำเสนอ ขาดความเป็นกลาง เป็นการเสนอข่าวที่ไม่สร้างสรรค์ หรือไม่ให้เกิดประโยชน์และไม่เคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ที่ถูกนำเสนอ ข่าวการนำเสนอภาพข่าวที่ไม่เหมาะสม, นำเสนอข่าวที่บิดเบือนเป็นความจริง, นำเสนอข่าวที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และข่าวที่ไม่เคารพสิทธิส่วนบุคคล

โดยมีการกำหนดหน่วยของการวิเคราะห์ คือ การนับจำนวนของข่าวที่มีการนำเสนอถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับในแต่ละเดือน โดยข้อมูลที่ได้มาจะนำมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เห็นภาพรวมในแต่ละเนื้อหา และสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลเป็น 2 ประเภท คือ

1. นำเสนอข้อมูลเชิงสถิติตัวเลข โดยการนำเสนอสรุปจำนวนความถี่ของข่าวและภาพข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม นำเสนอเป็นตารางในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

2. นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวและภาพข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมที่นำเสนอ โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์กับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม จนได้มาซึ่งภาพรวมในแต่ละเนื้อหา ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้